

Opgave 4

Lasten en lusten

In een bepaald land heeft de overheid in 2001 een overschot van € 4 miljard. Diverse politieke partijen doen voorstellen om dat geld te gebruiken.

Twee van deze voorstellen, lastenverlichting en hogere overheidsinvesteringen, zijn met behulp van een model uitgewerkt. Lastenverlichting wordt in dit model bereikt door lagere autonome belastingen, hogere overheidsinvesteringen door een verhoging van de autonome overheidsbestedingen. Beide overheidsmaatregelen hebben gevolgen voor de bestedingen in dit land. Van de aanbodkant van dit model is gegeven dat arbeid de knelpuntfactor is.

tabel 4

Het vraagmodel

	Uitkomsten 2001	Uitkomsten 2002				
		bij lastenverlichting		bij hogere overheidsinvesteringen		
Bestedingen (bedragen in miljarden euro's)						
$C = 0,75(Y-B)+33$	237		249		243	C = consumptie
$B = 0,2Y+12$	83	$B = 0,2Y+5,6$	79		85	B = belastingontvangsten
$I = 39$	39		39		39	I = particuliere investeringen
$O = 79$	79		79	$O = 83$	83	O = overheidsbestedingen
$EV = C+I+O$						EV = effectieve vraag
$EV = Y$	355		367		365	Y = nationaal inkomen

Een econoom, die voorstander is van zo weinig mogelijk inflatie, heeft tabel 4 bekeken. Hij stelt dat van de twee overheidsmaatregelen de verhoging van de overheidsinvesteringen de beste keuze is gelet op inflatiebeperking. Hij onderbouwt zijn visie met enkele aanvullende gegevens zoals vermeld in tabel 5.

tabel 5

De productiecapaciteit

	Uitkomsten 2001	Uitkomsten 2002 bij lastenverlichting		Uitkomsten 2002 bij hogere overheidsinvesteringen		
Arbeidsaanbod			+1%		-	jaarlijkse groei
Arbeidsproductiviteit			-		+2%	jaarlijkse groei
Bezettingsgraad	97,5%					

- 3p **11** Leg met behulp van het model uit waarom de autonome belasting met méér dan € 4 miljard verlaagd moet worden om de totale belastingontvangsten met € 4 miljard te verlagen.
- 2p **12** Welke van de twee overheidsmaatregelen heeft het sterkste multipliereffect? Licht het antwoord toe met behulp van tabel 4.
- 2p **13** Bereken de bezettingsgraad in 2002 indien gekozen wordt voor lastenverlichting (in tenminste één decimaal).
- 3p **14** Geef op basis van de gegevens uit de tabellen 4 en 5 een argument voor de keuze van de econoom.